

Cocon

Een schaduw, levenslang

JAARGANG 14 NUMMER 4

DECEMBER 2014

Cocon is het ledenblad van de Vereniging ouders van een vermoord kind

Redactie en bestuur

REDACTIE COCON

Paul Kuiper tel. 074-2439826
Rien Verbiest tel. 023-5263518/06-51346075

kuiper.p@tiscali.nl
rienverc@xs4all.nl

Reacties, verhalen, gedichten en nieuws naar:
Rien Verbiest
Rechthuisstraat 24
2024ED HAARLEM

De volgende Cocon verschijnt op 13 december 2014.
Kopij vóór 15 november sturen naar het redactieadres.
De redactie behoudt zich het recht voor te lange bijdragen indien nodig in te korten.

BESTUUR VOVK

Jan van Kleeff voorzitter
Ron Sluijs secretaris
Frans Martens penningmeester
Annie Beerkens bestuurslid

telefoon 06-46 09 88 71
Samenweid 42, 1935 AX Egmond-Binnen
bankrekening: NL 92 INGB 0000283350

VAN DE REDACTIE

Mijn vrouw en ik liepen in een winkel en zagen een man een beetje wanhopig zoekend rondlopen. Hij keek bij de schappen, hij vroeg bij de balie: "Is er misschien een paraplu gevonden? Ik ben hem ergens vergeten."

Nu had ik net in een andere winkel gezien dat er een gevonden paraplu bij de ingang werd neergezet, dus ik zei tegen hem: "Bij de Bruna is een paraplu gevonden!" "O ja, daar ben ik ook geweest. Dankuwel."

Wat later zagen we hem heel ontspannen en met een paraplu in de hand met een paar mensen staan praten.

In een reclamespotje zien we een man op straat een mevrouw aanspreken: "Eh mevrouw, ik ben mijn bril vergeten." Knap lastig als je moeite hebt met lezen.

In hetzelfde winkelcentrum als de parapluman kwamen we een mevrouw tegen die we wel van gezicht kennen, maar waar we nooit mee gesproken hebben. Ze woont bij ons in de buurt. Ze sprak ons aan en zei: "Altijd als ik jullie voorbij zie fietsen, moet ik denken aan Maaïke en wat er met haar is gebeurd." Er ontspon zich een heel gesprek en we zeiden haar dat het ons zo goed deed dat er zomaar over Maaïke kon worden gesproken. "Vindt u dat niet te confronterend?" "Nee, integendeel, we stellen het buitengewoon op prijs als we merken dat Maaïke bij zoveel mensen nog een rol speelt.

Lang geleden is er een jongetje dat bij mij in de klas zat verdronken in de IJssel. Ik heb de schoolspullen die ik van hem had bewaard en toen ik afscheid nam van de school wegens een verhuizing, heb ik die dingen aan zijn moeder gegeven. En nooit zal ik vergeten hoe zij straalde bij deze herinneringen aan haar kind.

In deze Cocon leest u meer over hoe het is als degene waar je zo zielsveel van houdt vergeten lijkt te zijn.

Tegenwoordig zijn er hele protocollen in de scholen, zodat de mensen, groot en klein, een handreiking krijgen hoe om te gaan met rouw. En dat is goed. Toen Maaïke vermoord was,

werd er in haar stageschool een hoek ingericht waar de kinderen – het was op een school voor kinderen in de leeftijd van 12 tot 18 met een verstandelijke beperking – herinneringen, een tekening, foto's konden neerleggen.

Dit is natuurlijk geen rouwverwerking. Rouwverwerking bestaat ook niet: afval kun je verwerken, rouw niet. Ik gebruik het woord rouwverwerking nooit. Rouwen is verwerken. Maar denk niet dat aan verwerken een eind komt. Je leert op den duur leven met je verdriet. Je verdriet gaat deel uitmaken van je leven. Het kind dat er niet meer is, maakt net zo goed deel uit van je leven als zij die er nog wel zijn. Liefde houdt niet op. Ik houd van mijn ouders die er allang niet meer zijn. Ik houd van al mijn kinderen. Ik houd van mijn kleinkinderen. Ik zie in hen het leven doorgaan en begrijp zo een beetje van de opmerking: "Het leven gaat door." Er is een tijd geweest dat ik zo'n opmerking niet kon uitstaan, want het leek alsof mijn leven niet doorging. Maaïkes leven ging niet verder, maar gelukkig merk ik dat mijn leven wel doorgaat.

Zou je ooit je kind kunnen vergeten? Een zeer goede vriendin van ons besepte plotseling dat ze de 1e verjaardag van ons jongste kleinkind was vergeten: ze had geen kaart gestuurd! Gelukkig was dit heel goed herstelbaar en dat is dan ook gebeurd. Maar nooit heeft ze Maaïkes geboortedag en sterfdag vergeten.

Op onze verjaardagskalender staan een heleboel namen, ook van allang geleden overledenen, maar die namen worden niet doorgestreept, nee, de sterfdatum wordt er bij gezet. Zo leven zij bij ons voort.

Ik schrijf dit stukje in de week voor Allerzielen, dat is op 2 november, een kerkelijke gedenkdag waarop in veel kerken de namen worden genoemd van hen die in de periode tussen de vorige 2 november en nu zijn overleden. Er wordt een kaars voor iedere overledene aangestoken. Hun namen worden genoemd, want met hun naam zijn zij bij ons bekend. En daarom moet '4 mei' ook altijd een gedenkdag blijven – opdat wij niet vergeten.

En nu is het wanneer u dit leest, weer volop december met al zijn feestelijkheden en – wie weet – al zijn zwaarigheden. De redactie wenst u toe dat het lezen van deze Cocon u niet dieper in de put brengt, maar dat u toch wat licht mag zien.

Paul Kuiper

VAN HET BESTUUR

De Cocon die voor u ligt is al weer de laatste van dit jaar. Ondanks de kleine bezetting is het de redactie gelukt om 4 volwaardige publicaties te verzorgen. De Cocon blijft ons visitekaartje, wel op de hielen gezeten door een opgefriste website. De veranderingen in de website lijken subtiel maar geven de website wel een beter “smoel”. Nieuw is ook het plaatsen van foto’s van onze kinderen in een steeds wisselende volgorde. Het bestuur is benieuwd wat u van de opgefriste website vindt.

Begin september was het afscheid van Benjamin Jansen van het Ministerie van Veiligheid en Justitie die het Ministerie verruilde voor een nieuwe functie bij de Raad voor de Kinderbescherming. Voor de lotgenotenorganisaties was hij de laatste jaren het aanspreekpunt in beleidszaken en we zijn hem dankbaar voor de respectvolle wijze waarop hij de lotgenotenorganisaties tegemoet trad en vervolg gaf aan zaken die ons zo nauw aan het hart liggen.

Op de derde zaterdag in september vond de jaarlijkse dag van het herdenken van geweldsslachtoffers (DHG) plaats in Groningen. Elders in de Cocon een verslag van deze indrukwekkende manifestatie.

Eveneens in september was er een bezoek aan een TBS kliniek (Oostvaarderskliniek in Almere) georganiseerd door de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) van het Ministerie van Veiligheid en Justitie. Er was een prima opkomst van nabestaanden. Een verslag kunt u lezen in deze Cocon.

In oktober organiseerde Fonds Slachtofferhulp een mini-symposium Rouw na Moord. De onderzoekster van de Rijks Universiteit Groningen, Mariëtte van Denderen, presenteerde de resultaten van het onderzoek dat mede op instigatie van de VOVK een paar jaar geleden werd gestart. Het onderzoek stond onder leiding van prof. Jos de Keijser. Beide wetenschappers zijn eerder bij onze VOVK-bijeenkomsten geweest om de stand van zaken van het onderzoek te presenteren. Het bestuur is voornemens om beiden uit te nodigen om onze leden te informeren. Uit het onderzoek blijkt dat rouw na moord heel complex en

specifiek is. Met EMDR therapie en CGT (cognitieve gedragstherapie) kan hulp geboden worden. Uw voorzitter hield een toespraak over “de betekenis van het onderzoek voor nabestaanden”.

Het bestuur van de FNG (Federatie Nabestaanden geweldsslachtoffers) kwam bijeen in oktober en combineerde dat met overleg met de Stichting Nationaal Monument tegen Geweld (SNMG) en Schadefonds Geweldsslachtoffers. Langzaam maar zeker raken de drie lotgenotenorganisaties beter op elkaar ingespeeld.

Bewijs van nauwere samenwerking was de bijeenkomst in Leusden in november met als sprekers Sjef van Gennip, directeur Reclassering Nederland en Fatima Ghabri, beleidsmedewerkster belast met slachtofferzaken. Een verslag staat elders in de Cocon. Leden van de drie lotgenotenorganisaties waren hiervoor uitgenodigd.

Een belangrijke ontwikkeling met het OM is de aanpassing van de brief die nabestaanden ontvangen wanneer de dader op vrije voeten wordt gesteld. Naast de aanpassing van de brief, is ook met het OM overeengekomen dat nabestaanden worden gebeld voor de brief verstuurd wordt.

Er zijn twee wetsvoorstellen in consultatie gegaan waar de FNG positief in heeft geadviseerd. Het betreft “Wetsvoorstel dadelijke tenuitvoerlegging van gevangenisstraffen en “Wetsvoorstel zorg- en affectieschade” . De verwachting is dat de wetsvoorstellen begin 2015 naar de 2^e kamer gaan.

De FNG is ook zeer betrokken geweest bij het “Wetsvoorstel uitbreiding spreekrecht” waarin is geregeld dat nabestaanden onbeperkt mogen spreken. Het wetsvoorstel is medio november bij de 2^e kamer ingediend.

Een andere belangrijke wetswijziging is het “Wetsvoorstel beperken recht op omgang na partnerdoding”. Het belang van het kind staat voorop i.p.v. het belang van de dader-ouder. De uitkomsten van een onderzoek naar de gevolgen voor kinderen na partnerdoding, uitgevoerd door het Traumacentrum van het

UMC, worden meegenomen in het wetsvoorstel. Het wetsvoorstel is in november in consultatie gegaan. De FNG zal positief adviseren.

Wat betreft de bijeenkomsten in 2015 heeft het bestuur besloten 1 bijeenkomst minder te organiseren dan in 2014. Reden voor deze reductie is de verminderde belangstelling van onze leden om bijeenkomsten bij te wonen. Niet alleen bij de VOVK maar ook bij lotgenotenorganisaties ADS en VVRS is de belangstelling voor het bijwonen van bijeenkomsten afgenomen. De nauwere samenwerking tussen de lotgenotenorganisaties maakt het voor onze leden nu mogelijk om bijeenkomsten van andere lotgenotenorganisaties te bezoeken.

Inmiddels hebben we ook de traditionele december herdenkingsbijeenkomst gezamenlijk in De Kom gehouden. Gelet op het programma, ga ik op het moment van schrijven (medio november) ervan uit dat het wederom een mooie, warme en waardige bijeenkomst is geweest. Het bestuur wenst u veel sterkte in deze toch altijd weer zware tijd van het jaar en hoopt dat u in het nieuwe jaar verdere stappen kunt zetten om wat u is overkomen, weer een beetje meer te verwerken.

Jan van Kleeff, Voorzitter

Dag Herdenken Geweldsslachtoffers 2014

Dit jaar is de DHG in Groningen gehouden. Vanaf het begin tot het eind was het perfect georganiseerd. Bij het station stond een taxibusje klaar om de deelnemers die met de trein waren gekomen naar het Werkmancollege te brengen en toen het warme buffet genuttigd was, reed een andere taxibus die deelnemers weer naar het station terug.

Er was een gevarieerd programma met volop ruimte voor praten met elkaar. Verschillende sprekers voerden het woord. Enkele deelnemers lazen een gedicht voor. Een violiste speelde een Air van Bach. Het Politieorkest Noord Nederland speelde stemmige muziek. Een jongerendansgroep danste op de muziek van 'Home, coming home'.

En natuurlijk was daar de tocht met het namenlint door de binnenstad van Groningen.

Tijdens die tocht was het stil. Op de volle terrassen werd niet gepraat, de bussen stonden stil, kruispunten waren geblokkeerd en je zag mensen langs de kant namen oplezen. Toen wij in de middag nog een drie kwartier 'vrij' waren, zijn we nog even de stad ingelopen en toen viel het pas goed op: de stad was een en al drukte en lawaai. Dát was er niet toen we daar met het lint liepen!

Voor het Praediniusgymnasium is een gedenksteen onthuld door de ouders van Anne de Ruyter de Wildt, Anne, die op die plek ook heeft gelopen en geleefd.

Namens de organisatoren sprak Rien Verbiest een slotwoord, waarin hij zijn dank uitsprak aan allen die van deze dag weer een bijzondere dag hadden gemaakt. Maar bovenal vestigde hij de nadruk op onze kinderen, want zij waren en zijn de hoofdpersonen op deze dag.

Volgend jaar wordt de DHG in Ommen gehouden.

Paul Kuiper

P.S. De foto's bij dit artikel zijn gemaakt door Cees van Vugt

HET VERHAAL VAN

Koen Buitelaar 17-02 1988 * 07-03 2010

De 22-jarige Koen Buitelaar heeft met een fijne vriendgroep een ongedwongen zaterdagavondje uit. Een opstootje, waarbij Koen als altijd de wijste weg kiest, wordt hem noodlottig. Lafhartig wordt hij buiten discotheek De Hoeve in Groesbeek neergestoken, niet veel later overlijdt Koen aan zijn verwondingen. Een vrije avond eindigt in een (gezins)drama.

Als ik in de buurt ben van de woonplaats van de familie Rikken-Buitelaar, geeft mijn TomTom midden op een weg door het bos 'eerste weg linksaf' aan. Ik zie echter geen weg, maar een bospad wat niet bedoeld is voor rijdend verkeer, dus ga ik maar verder. Niet veel later herhaalt de elektronica hetzelfde commando bij een nauwelijks te belopen pad. Ik begrijp in welke richting men mij wil dirigeren en niet veel later rijd ik een zandpad op met aan het eind daarvan 'bestemming bereikt'.

Als ik mijn voertuig afsluit en om mij heen kijk, ervaar ik hier een ongelooflijke rust, ruimte, natuur; wat moet dit een geweldig oord zijn voor opgroeiende kinderen. Marian Rikken en Gerrit Buitelaar hebben hier een ideale plek gecreëerd. Marian verontschuldigt haar man, die nu zijn vaste middagrust heeft. Na enkele herseninfarcten - mede door de dood van zijn 3^e kind - heeft Gerrit veel van zijn fysieke, maar helaas vooral ook van zijn

mentale kracht moeten inleveren. Er is veel dat door Marian is gedragen en opgelost en met trots en dankbaarheid vertelt zij sinds januari oma en opa van hun eerste kleinkind Boaz te zijn. Het meest wonderlijke is, dat ik nooit gedacht had ooit nog echt geluk te kunnen voelen en dat dit bericht van mijn 2e zoon Dirk en zijn partner Jessica 'zomaar' na jaren van pijn echt een blij en diep geluksgevoel in mij heeft aangeraakt én dat dit gebleven is > *met elke pijn te weten dit gevoel nooit meer 'zomaar' cadeau te kunnen krijgen.*

Marian en Gerrit hebben vier kinderen met tussenpozen van twee jaar gekregen.

Wij wonen op een fijne, prachtige zelf verbouwde eigen woonplek met een heerlijke tijd in het opvoeden en begeleiden van onze vier nieuwtijds kinderen. En altijd met veel genoeg de vaak gestelde vraag in werken en wonen: "Maar hoeveel kinderen heb jij dan en hoe oud zijn ze?" te kunnen beantwoorden met "4 en wel Rik, Dirk, Koen en Karin 4 - 6 - 8 en 10 jaar" of "11 - 13 - 15 en 17 jaar en nu is er niks dan de pijn van 24 - * - 28 en 30 jaar. 'Intens verstoord in alles wat een gezin met elkaar hoopt te delen en zo verdrietig verkloot van wèl volledig, maar nièt en nooit meer echt compleet te zijn > *intens waardeloos en niet passend bij het weten dat een kind zijn of haar ouders hoort te gedenken en beslist niet andersom!*

Koen was militair bij de Koninklijke Luchtmacht. Niet omdat hij een vechter was, maar vanuit zijn gevoel daarmee iets werkelijk betekenisvol aan de wereld bij te kunnen dragen. Een wens, die onze Koen in zijn leven altijd al in zijn gedachtengoed en gedrag wist mee te dragen. Daarmee het zich ook zeker niet altijd gemakkelijk makend. Met hem wist ik, wanneer hij niet goed in dat levensvel zat, vertelt Marian. Dan klopte zijn wereld even of wat langer gewoon niet, niet zoals Koen vond dat het in alles perfect - anders dan perfectie - behoorde te zijn. Zo sprak als het ware de ene keer zijn eigen ziel en een andere keer zijn persoonlijkheid *Koen*. Daar had hij het zelf dan ook moeilijk mee. Zo kon hij

nadenkend opmerken: 'mam, hoe doe je dat, veertig jaar met dezelfde partner gelukkig blijven?' of "mam, hoe houd je dat fijn en plezierig jaar in jaar uit van 9 tot 5 werken". Dit laatste na zijn eerste werkende jaren bij Defensie en om zich heen ziend wat dit van oudere collega's en, nu meer bewust, van zijn zorgende en werkende vader en moeder. Koen bezat een diepe kijk op normen en waarden. Trouw, moed, eerlijkheid en respect (een van zijn 4 tattoos) betekenen veel in ons gezin en soms speciaal meer voor Koen. Vriendschap betekende voor hem 'er zijn voor de ander en luisteren'. Naast het feit dat plezier maken en vriendschap in gein en lol ook erg veel voor hem betekende > *en gelukkig maar, zodat genieten volop zijn deel is geweest.*

Intussen pakt Marian het grote fotoboek van het gezin en vooral van *Koen*. Met een stille en ontroerende glimlach bladert Marian het fotoboek door en vertelt. 'Kijk hier onze Koen aan het strand... hier met zijn vader... zijn twee broers ... en vaak en veel met z'n vieren... op stap met z'n broers... en op het laatst nog samen thuis met zijn zusje -gelijk in leeftijd- die zo blij is één keer nog echt Carnaval met haar broer Koen te hebben kunnen vieren. Ja, ze waren zo vrolijk en vrij met z'n vieren, maar zoveel pijn verstoort wat nooit meer één lijkt te gaan voelen. Ware het niet dat - zoals toch erg bekend binnen de VOVK - de wereld van rouwen veel gezichten draagt én mag dragen en dat liefde altijd weer bij elkaar weet te brengen, wat zó bij elkaar hoorde.

Ja, dat laatste Carnaval in het rampjaar 2010. Koen in zijn clownsjasje met waterbloem en hoedje (zie Youtube: 'Mijn lieve broer Koen, ik ga je vreselijk missen') in kindermaat 158 tot hij er in 2009 toch echt bijna niet meer in kon: afgetraind bij de Luchtmacht leverde bijzonder mooie contouren op waar hij welverdiend erg trots op was. Tot op 1 juli 2009 op de 100ste verjaardag van de Luchtmacht, Koen op weg naar zijn werk in zijn eigen net nieuwe eerst verdiende auto door een kolossale tractor rigoureuus van de weg

gedrukt werd. Met als gevolg ernstige lichamelijke kwetsuren, verdrietige revalidatie en veel spierkilo's in gewicht verloren. In december 2009 een nieuwe mentale klap: de weigering niet op uitzending naar Afghanistan te mogen gaan vanwege zijn te kwetsbare lichamelijke en toch ook psychische conditie veroorzaakt door dat ernstig misplaatste ongeluk. En ja, toen was daar gelukkig de hulp en het houvast binnen het Medisch Revalidatiecentrum te Doorn > *de plek, waar Defensie Koen de begeleiding en hoop heeft gegeven weer terug te kunnen keren naar zijn geliefde Squadron 951 op Luchtmachtbasis De Peel.*

De rampnacht speelde zich af in en vóór discotheek De Hoeve in ons dorp Groesbeek, waar de oudste broer Rik als DJ Redixx (met zijn zelfgemaakte muziek voor Koen 'Until we meet again' - ook op Youtube) werkt en de tweede broer gedanst heeft en het zusje achter de bar stond én we van de eigenaars desondanks ná deze gebeurtenis niks persoonlijks meer gehoord hebben!!! Ook op deze zaterdagavond, 6 maart 2010, gaat Koen hier als altijd gezellig uit, maar wordt vrijwel direct in de discotheek lastig gevallen door een man (33 jaar), die hem verschillende keren in de discotheek lastig valt en op de WC bedreigt. Ondanks enkele gesprekken met de portiers houdt het niet op en besluit Koen vroeger naar huis te gaan. Hij wordt door de moordenaar versneld achterna gelopen en in zijn nek en hals gestoken. Laf en onverhoeds van achteren aangevallen én juist door de verminderde spierkracht ligt Koen na enkele seconden van verdedigen bloedend op de stoep. Chaos onder alle mensen buiten en ook binnen. Grote paniek, verwarring, gegil, niet beseffend, dat Koen eigenlijk al bijna dood is. Én ondanks een even geslaagde reanimatie van een aanwezige collega-militair én even later door het ambulancepersoneel overgenomen én een overbodige traumahelikopter én in het UMC St Radboud te Nijmegen een wanhopige poging mijn kind een kans op leven te geven > *is niets geslaagd en is onze Koen doodgewoon DOOD.*

Mijn groot verdriet is, dat ik daar als moeder niet bij kon zijn, omdat ik ver weg aan het werk was. Dat mijn kinderen dit alles alleen met elkaar ook in het ziekenhuis hebben moeten doormaken en opvangen. Dat ik daar als moeder niet ben bij geweest, doet mij zo'n pijn. Mijn oudste kind, verdorie, moest mij bellen. Eerst om te vertellen, dat Koen was neergestoken en een uur later dat hij dood was. DOOD, hoe kan dat, hoe kom ik snel naar huis, hoe is het thuis met de kinderen en hun toch al kwetsbare vader, hoe neem je afscheid van een kind. HELP, wat een paniek en hopeloosheid in enkele uren door te maken. Ik alleen, op weg naar een intens verdrietig gezin. Mijn gezin, gelukkig wel bij en met elkaar thuis.

Alle dagen daarna is het een komen en gaan van heel veel mensen, het moeten regelen van een afscheid? en een crematie! moeten nadenken over onwerkelijke onderwerpen als een kist! bloemen! kleding! muziek, beeldmateriaal, een In memoriam, de plek voor een toch te verwachten erg massaal afscheid, een niet meer intiem gezinsafscheid met toch ook iedereen uit zijn eigen korte leven > *hoe kan een mens het opbrengen om in dit leed een Koen*waardig afscheid te kunnen regelen?*

Mooi en bijzonder troostend en verzachtend werkt het uiteraard dat familie, vrienden en collega's van Koen en ons gezin met evenzeer vele geschokte betrokken buurt- en dorpsgenoten in groten getale met je meevoelen en meerouwen. De eindeloze stroom kaarten en bossen bloemen geven je toch de gedachte dat je nooit alleen zult zijn met dit bijna niet te dragen leed. En hoe hard is de realiteit te weten dat de pijn erger is dan je veronderstellen kon bij een leven zonder Koen. En zeker, ieder rouwt in eigen verdriet in dagen, maanden en jaren om het verlies van ook hun Koen > *en tegelijkertijd is familiezin en trouw in vriendschap onmisbaar om een moord - die de dood toch echt zóveel erger maakt - te boven te komen.*

En zeker in mijn eigen vak als energetisch relatietherapeute, herken ik het verdriet dat een moeder toch eerst oog heeft voor het eigen gezin. En ook ik ben niet in staat het –tijdelijk– uit elkaar groeien in het gezin te voorkomen. Ondanks dat rouwverwerking vanuit universeel 'weten' tot nieuwtijdse levensbeschouwing een andere dimensie krijgt. En dat ik vanuit dit bijzonder krachtig energetisch contact in wat mag gaan heten *de universele wereld van Licht en Liefde* antwoorden mag krijgen, zowel voor mijzelf als anderen. Maar uiteindelijk ben ik een rampzalig getroffen moeder met een blijvend verdriet, die nu wat langer van plezier kan genieten om onverwachts altijd weer die intense Koenpijn te ontmoeten > *en Alles wat gezellig mag heten plotsklaps en voor dagen tot weken wegvalt en rust in tijd van helen vraagt.*

Plots krijg ik als interviewer in deze intens groeiende energetische verbinding 'zomaar' contact met mijn eigen vermoorde kind en is mijn zoon voelbaar én wil graag tegen mij als zijn vader iets zeggen. En ontroerd, hoor ik herkenbaar als zijn manier van spreken zijn woorden. Via de mond –danwel het keelchakra– van Marian komen er antwoorden en feedback uit zijn energiesysteem bijzonder betrokken op mij en mijn leven ná zijn dood naar mij toe.

“De zielenenergie van mijn kind heeft dat van jouw kind energetisch bewegend ontmoet” vertelt Marian. Als eenmaal hierBoven een contact in het zielenenergiesysteem is gerealiseerd, kunnen hierBeneden diepgaand hulp en troost en dus antwoorden geboden worden. Dan is zoveel meer eerder te aanvaarden in deze bijzondere energetisch verbinding van mensen en hun zielenfamilie. *Hoe* vreemd tot onorthodox tot bijzonder nieuwtijds is het dit waarachtig te kunnen ervaren. Ik stap in mijn auto met in gedachten mijn eigen kind én deze bijzondere ervaring en denk “Bestemming bereikt”.

Rien Verbiest

IEDER ZIJN MENING

Dag Wil,

De laatste tijd hebben we nogal eens opgepast op kleinkinderen hier en daar. En dat is geweldig. Na afloop en weer thuis ben je knap moe, maar dat is de prijs die je er dolgraag voor betaalt

Nu valt het me de laatste tijd op dat ik na zo'n oppassessie merk dat er dus thuis dingen zijn blijven liggen waarvan je dan vindt dat die eigenlijk nog wel moeten gebeuren. Dat geldt natuurlijk niet speciaal na een bezoek aan de (klein-)kinderen, maar ook als ik een dag ergens naar toe ben geweest. Ik heb dan wel eens de neiging om die tijd weer in te halen, maar dat kan natuurlijk niet en ik wil er al helemaal niet mee zeggen dat er dus tijd verloren is, absoluut niet.

Maar dan ben je thuis en dan wil je toch de kranten van de voorbije dagen nog even doornemen. Er ligt nog een cryptogram dat af moet (jawel!). De inleverdatum van de kopij voor de Cocon komt alweer dichterbij. Je wilt nog wat met de foto's doen die je gemaakt hebt. Kortom, je snapt niet waar je vroeger de tijd vandaan haalde toen je er ook nog bij werkte, toen je zelf je kinderen nog thuis had. Het lijkt wel alsof het toen makkelijker ging. Het lijkt wel alsof je tijd tekort komt. Maar misschien heeft dat wel met de leeftijd te maken.

Iets anders dan maar. Ik herinner me nog heel goed dat ik vlak nadat Maaïke was vermoord, er grote moeite mee had om twee verschillende boodschappen tegelijk te doen: moest ik naar de bakker en naar de slager, dan ging ik eerst naar de bakker, dan naar huis en vervolgens naar de slager. En dat is niet meer zo. Ik kan nu rustig op vijf verschillende dingen uit zijn en toch met een goed resultaat thuiskomen. Kennelijk verander je toch in de loop van de tijd. Of misschien is het zo dat je je oude zelf weer terugvindt. Misschien is het zo dat het je lukt je leven weer zo in te richten als voor die fatale dag. Dat kan natuurlijk helemaal niet, maar ik bedoel dit: je zat uiteraard helemaal met jezelf en de hele wereld om je heen in de knoop en zo langzamerhand lukt het je dan toch om weer vat op het leven te krijgen. Dat je leert te leven met het verdriet dat je nu de rest van je leven meedraagt.

Wil, ik vind het nog altijd fijn om zo wat gedachten onder woorden te brengen in het vertrouwen dat jij er wel wat mee kunt.

Hartelijke groet,
Paul

Dag Paul,

Ik ben het met je eens, het is heel fijn om van tijd tot tijd gedachten op papier te zetten. Als er aan de andere kant iemand is die die gedachten leest en daarop reageert, is dat dubbel zo leuk. Ik keek al weer uit naar jouw bijdrage, Paul. Moeten we nog heel lang volhouden.

Het van tijd tot tijd oppassen op de kleinkinderen kennen wij ook. Met de moeheid daarna, maar dat ligt volgens mij zeker wel aan onze leeftijd. We mogen dankbaar zijn dat we allebei nog in goede gezondheid zijn en dat we nog veel kunnen betekenen voor onze kinderen en kleinkinderen.

Heb jij dat nou ook, Paul, die dubbele gevoelens.

Ik bedoel geluksgevoelens die zo intens zijn en die dan kunnen omslaan in weemoed. Mij overkwam dat toen ik mijn kleinkind van drie maanden de fles zat te geven. Dat mooie gave gezichtje, die ogen die nog alleen verbaasd de wereld in kijken, dat vol vertrouwen naar je lachen. Ik geniet.

Dan zie ik plotseling op het nieuws dat op hetzelfde moment de herdenking plaatsvindt in Amsterdam voor de slachtoffers van de vliegtuigramp met de MH17. MH17, al een begrip geworden. Al die slachtoffers waaronder kinderen. En mijn vreugde wordt getemperd. Wat er allemaal niet kan gebeuren tijdens ons leven. O God, laat mijn kinderen en kleinkinderen dat bespaard blijven. Maar leven is ook risico lopen. Jij en ik weten maar al te goed dat onze dochters ook die pechvogels waren die dit verschrikkelijke overkwam.

Als je dat als ouders meemaakt dan verlies je tegelijkertijd je onbevangenheid. Dan weet je, er kan altijd iets gebeuren waardoor alles anders wordt. Dat overkwam ook de nabestaanden van de MH17 en dat is wat ik me heel goed realiseer. Hun verdriet is zo goed in te voelen. Ook zij zullen een lange weg moeten afleggen voordat ze, om met jouw woorden te spreken, hun oude zelf weer terug vinden.

Ik ben op dit moment bezig met het maken van een portret van het leven van Caroline. Dan verzamel ik de foto's vanaf haar geboorte tot aan de fatale dag in 1996. Dan zijn er de reportages die op band zijn vastgelegd van haar vermissing en uiteindelijk na drie maanden haar begrafenis. Ik kan je zeggen dat het een gang is door de hel als ik daar weer doorheen moet. Maar ik vind dat het moet. Het is nu eenmaal gebeurd. En dat mag nooit vergeten worden.

Hartelijke groet,
Wil

WANDELEN IN LEUSDEN

Op 6 september 2014 reden we van Hengelo naar Leusden, naar de lotgenotenbijeenkomst. Onderweg kregen we een klein regenbuitje, maar dat stelde niet veel voor. Gelukkig maar, want er stond een wandeling in de omgeving van Leusden op het programma.

Langzaam druppelden de deelnemers binnen en je kunt met een lege maag natuurlijk niet een eind gaan wandelen. Maar daar was prima voor gezorgd: koffie met cake, broodjes, melk, karnemelk, sap in overvloed.

En onder het eten natuurlijk praten met elkaar. Misschien is dat wel het belangrijkste programmapunt en meteen het minst voorbereide. Je ziet elkaar en je begint te praten. Waarover? Over hoe gaat het nu met jou? Gaat het een beetje of wil het maar niet lukken? Hoe ziet je leven er uit? Maar ook: hoe gaat het met de kleinkinderen? Wat doe je zoal?

En verdriet of niet – er is ook alle ruimte voor een lach. Misschien is dat ook wel de juiste volgorde: als je met elkaar je verdriet kunt delen, dan kun je ook elkaars vreugde delen. En wonderlijk genoeg is er vaak ook reden tot vreugde.

Na de lunch zijn we op pad gegaan richting Den Treek, even buiten Leusden. Het was er mooi. Het was er stil. En het was droog.

Kortom: het was perfect georganiseerd allemaal! Al lopend praat je dan eens met deze en dan weer met een ander. Het praat ook makkelijk: je loopt naast elkaar, hoeft elkaar niet de hele tijd aan te kijken en je hoeft ook niet de hele tijd te praten. Gewoon stil zijn met elkaar kan ook veelzeggend zijn.

Gelukkig was onze 'hoffotograaf', Cees van Vugt, ook weer van de partij: de onderste foto is van hem. Hij heeft er veel gemaakt, maar ja, de Cocon is geen fotoalbum, al zouden we met gemak een heel fotonummer kunnen maken.

Terug in De Kom wachtte ons weer een drankje en zo vliegt zo'n middag toch weer snel voorbij.

En daar schiet me ineens een herinnering te binnen: toen we jaren geleden voor de allereerste keer naar 'Leusden' gingen, kwamen we doodmoe weer thuis en zijn jarenlang niet meer gegaan. Maar nu denken we: daar voelen we ons thuis en we willen meedoen. Een ontwikkeling waar we blij mee zijn.

Paul Kuiper

RECLASSERING IN LEUSDEN

Na al die jaren waarin mijn vrouw, mijn andere zoon en ik al moeten leven zonder onze vrolijke en lieve zoon Bart, ga ik zo nu en dan toch nog naar de bijeenkomsten in Leusden en andere activiteiten van de VOVK. Nog altijd betekenen die bijeenkomsten troost en werken ze rustgevend. Zo was ik vorige maand aanwezig bij het bezoek in de (forensische) Oostvaarderskliniek te Assen en op 8 november j.l. in Leusden bij de reguliere bijeenkomst van de VOVK. De reclassering was te gast. Sjef van Gennip, voorzitter van de Nederlandse raad voor de reclassering en zijn beleidsmedewerker Fatima Gabri. Twee

nuchtere intelligente mensen die goed wisten in te schatten in welk gezelschap zij verkeerden. Overigens kende ik Sjef van Gennip al een jaar of twintig vanuit mijn eigen arbeidsverleden. Ook toen al een prettige, menselijke man.

Bij beide bijeenkomsten bekruipen je dezelfde dubbele gevoelens: grote bewondering voor het taaie en dikwijls uitzichtloze werk van beide organisaties, volhardend in realisme en idealisme tegelijkertijd maar ook woede dat er zoveel energie gaat naar ontspoorde criminelen

die nauwelijks te resocialiseren zijn, dikwijls het woord spijt niet kennen en maling hebben aan hun slachtoffers.

In de gesprekken die ik tijdens en na afloop van dit soort bijeenkomsten heb, merk ik ook dat ik zeker niet de enige ben met die dubbele gevoelens.

Wel verdiepen zij het inzicht in daders van geweldsmisdrijven. Eerder heb ik wel eens betoogd dat de rechtspraak er bij daden van zinloos geweld vanuit moet gaan, dat zij te maken heeft met geestelijk zo zwaar gestoorde mensen dat altijd langdurige opsluiting in een forensische kliniek geboden is.

TBS als automatisch op te leggen maatregel met geestelijke gestoordheid als uitgangspunt. Onderzoek vindt alleen plaats naar de soort gestoordheid en de wijze waarop die gestoordheid aangepakt kan worden. Deze gestoorde horen niet thuis bij justitie maar bij de psychiatrie. Rechters hebben verder geen taak in deze gevallen, psychiaters wel. Ik ben er ook fel op tegen dat deze gestoorde psychiatrisch onderzoek mogen weigeren en zo kunnen ontkomen aan TBS.

Sjef en Fatima deden het uitstekend. Ze zagen ervan af om een lang informatief verhaal af te steken. Ze zagen dat de mensen in de best goed gevulde zaal zaten te springen om direct met hun vragen te komen. Fatima is als beleidsmedewerkster vooral belast met "slachtofferhulp". Bij de reclassering betekent dat natuurlijk iets anders dan bij de stichting slachtofferhulp omdat de vrij te laten, de voorwaardelijk vrijgelatene of de in de samenleving teruggekeerde centraal staat. Fatima en haar medewerkers proberen vooral bij gedetineerden en ex-gedetineerden begrip te kweken voor de slachtoffers/nabestaanden. Dat speelt een belangrijke rol bij "voorwaardelijke invrijheidstelling": Vermijd ongewenste contacten met slachtoffers, loop niet al te uitdagend rond in je oude omgeving, hoe vul je wél gewenste contacten tussen dader en nabestaanden/slachtoffers in?

Sjef van Gennip ging rustig om met onze boosheid dat strafverkorting tegenwoordig bijna een recht is (wat het overigens niet is). Dat we in nog te veel gevallen vanuit justitie niet te horen krijgen dat een dader van de moord op ons kind, broer/zus, zoon/dochter, kleinkind al weer in de buurt rondloopt en dat je hem onverhoeds tegen kunt komen. Als

voorwaardelijke invrijheidstelling –niet vervroegde invrijheidstelling- niet mogelijk zou zijn, zouden de straffen waarschijnlijk lager uitvallen en de termijn om gedetineerden voor te bereiden op hun terugkeer in de samenleving te kort.

Overigens benadrukte van Gennip dat voorwaardelijke invrijheidstelling bijna altijd gepaard gaat met strikte voorwaarden. De ex-gedetineerde wordt daarbij ook niet meer "gepamperd" zoals vanaf de jaren 70 van de vorige eeuw wel het geval was. Verhalen over een jeugd vol met lelijke zaken als dronken vaders en hoererende moeders nemen tegenwoordig de eigen verantwoordelijkheid van de crimineel zelf niet weg. De reclassering let veel strikter op het nakomen van de gestelde voorwaarden. De reclassering wordt daarbij ook geholpen door allerlei moderne, ook digitale, hulpmiddelen, zoals de enkelband.

We mogen natuurlijk niet vergeten dat de reclassering er voor gedetineerden en ex-gedetineerden is, mede ter bescherming van de samenleving. De reclassering is er niet specifiek voor ons.

Fatima zegde toe dat wanneer leden van onze vereniging met vragen zitten vanuit hun slachtoffer zijn of over hun (non-)relatie met de daders, zij altijd contact met haar kunnen zoeken.

Onze voorzitter bedankte Sjef en Fatima hartelijk voor hun begripvolle en nuchtere bijdrage aan deze middag.

Frank van Dijk

HET IS AL ZO LANG GELEDEN...

Brenda Searle † 05-09-2000

Op mijn zoektocht naar een ‘vergrijsd verhaal’ hoop ik altijd maar dat na decennia de rouwrandjes minder scherp geworden zijn en de nabestaanden zich weer het leven eigen hebben kunnen maken. De vermissing van de meisjes Kris en Lisanne en dan nog eens de ramp met de MH17, brengt bij de familie Searle het gevoel weer terug alsof het gisteren betrof. Dat ‘gisteren’ betreft de verdwijning van Brenda Searle in september 2000 in Mexico. Acht maanden later wordt ze vermoord gevonden.

Op 1 september 2000 arriveert Brenda voor een korte vakantie in Mexico. Na drie dagen hoort of ziet niemand meer iets van Brenda. Onduidelijk is of ze bij het afgesproken hotel is aangekomen. Bij een afspraak met een vriend verschijnt ze niet en berichten blijven uit. Dat is niets voor Brenda! Direct worden er vanuit Nederland acties ondernomen om haar op te sporen. Familie en vrienden reizen af naar Mexico, en deze zoektocht wordt in wisselende samenstelling maandenlang volgehouden. Er worden detectives gehuurd, er gaan tv-camera's mee. Omdat Brenda bij een internetbedrijf werkt wordt ook een eigen website opgezet. En in 2000 heel nieuw en bijzonder, men kan hierop ook tips plaatsen.

Marjo en Geoff hebben beiden een wetenschappelijke achtergrond. Ze ontmoeten elkaar wanneer de geboren Engelsman Geoff voor zijn promotieonderzoek naar Nederland komt. Daarna is het afwisselend Nederland-Engeland en ze krijgen drie kinderen: Brenda (1973), John(1975) en Verena(1988). Brenda studeert zowel in Amsterdam als in Londen en

is een zeer geziene meid. Marjo zegt: ‘Brenda had de gave het met iedereen te kunnen vinden en was heel populair’. Door haar studies, vele reizen over de hele wereld en haar werk had zij ook over de grens veel contacten. Dat zij graag gezien was bleek ook uit alle reacties op haar website. Het bedrijf waar Brenda werkte wist via internetcafés in Mexico in een razend tempo opsporingsberichten te verspreiden. Marjo en Geoff benutten die site om ook om verslag te doen van alle zoekacties. Daar men echter al vlug aan een misdrijf denkt wordt dat heel moeilijk om een eventuele dader geen ongewenste informatie toe te spelen. Het internet levert geen oplossing voor haar verdwijning. Men is afhankelijk van de plaatselijke autoriteiten. Aangeboden hulp van de Nederlandse politie en van Interpol worden daar overbodig geacht. Het idee om in de buurt oefenende Engelse militairen voor een zoektocht in te zetten wordt om politieke redenen niet gewenst. Traagheid is troef voor de Mexicaanse autoriteiten en politie, zeggen Marjo en Geoff. Alles en iedereen zegt dat het binnenlandse aangelegenheden zijn en adviseren het ‘normale’ proces te volgen. Echter de waarheid daarbij is, zegt Marjo, ‘dat men hoopt dat in de tijd genomen alles wel overwaait’. “De maanden die volgen van wanhopig zoeken, mediaaantentie, afwachten, onwetendheid, vertwijfelde hoop, brengen je naar het diepste van de hel. Alleen de steun, in welke vorm dan ook, van Brenda’s vrienden, familie en burens hield ons overeind.”

Na acht maanden worden Brenda’s overblijfselen gevonden. Ze is door twee pistoolschoten in het hoofd om het leven gebracht. De door de detectives gevonden verdachte, half september in hechtenis genomen voor andere misdaden in de staat Quintana Roo, wijst pas na maanden de vindplaats aan. Niettemin zijn Marjo en Geoff opgelucht nu ze is gevonden en blijkt dat ze niet lang heeft geleden. Ze kunnen in ieder geval afscheid van haar nemen, al duurt het overbrengen nog weken.

Maar dan begint een tweede ronde van ellende. In Mexico heeft een nabestaande van een slachtoffer helemaal geen rechten. Bij een rechtszaak moet je in ieder geval partij opeisen anders hoor je niets van de hele zaak. Daarvan werden ze gelukkig op de hoogte gebracht door de Honoraire Consul in Yucatan, die dat ook regelde. Om onduidelijke redenen onder

andere van Buitenlandse Zaken, worden ze echter niet op de hoogte gebracht van de laatste zitting. Hun afwezigheid wordt later in het vonnis omschreven als ‘niet geïnteresseerd in de afwikkeling’. Heel erg pijnlijk zoiets.

Het gehele proces –van de moord tot het uiteindelijke vonnis- duurt bijna tien jaar. De eerste veroordeling is in 2007. Daarna volgen nog de beroepszaken. Al die jaren moeten Marjo en Geoff er bovenop zitten en dat geeft hun het gevoel dat ze hebben moeten vechten voor de veroordeling. Momenteel zit ‘El Cubano’ een gevangenisstraf uit voor verschillende misdaden in Quintana Roo. Dan komt de straf voor de moord in juni 2000 op een Oostenrijkse toeriste in Yucatan. Daarna moet hij 33 jaar zitten voor Brenda’s dood, ook in Yucatan. Je zou veronderstellen dat dit vlekkeloos op elkaar aansluit, maar dat is nog maar de vraag, zeggen Marjo en Geoff. Straf en hechtenis overnemen tussen de staten onderling is geen automatisme; en men vindt dat je niet moet zeuren zolang hij vast zit. ‘Je krijgt nachtmerries van die onduidelijkheid, zegt Marjo. Je moet dus alert wezen en acties ondernemen voordat het te laat is. ‘Je bent zo afhankelijk van het initiatief en de goede wil van derden’, zegt Marjo, ‘daar hangt alles van af’.

Intussen hebben Marjo en Geoff een behoorlijke kennis van de problemen na een moord in het buitenland. Ze merkten door lotgenoten in SAMM-Abroad dat ze niet alleen stonden. Die kennis hebben zij in de loop der jaren ook hier gebundeld, samen met Wil Vreeburg, Jan Tielemans en Arsène van Nierop in ‘Ervaringen met Buitenlandse Zaken 2007’. Het is zo belangrijk dat kennis geborgd wordt stellen Marjo en Geoff. Als voorbeeld halen zij aan dat de politie in Mexico niets doet als er geen persoonlijke aangifte is gedaan. En dat kan in dit soort uitzonderlijke gevallen natuurlijk niet ineens. De consulaire medewerkers bestaan voornamelijk uit vrijwilligers- Honoraire Consul is een erebaan, zonder vergoeding van tijd. Daar zijn ze achteraf erg van geschrokken, want er is heel veel beroep op gedaan. Mede in verband met bezuinigingen bij de overheid zal hier zeker geen professionele verschuiving in plaats vinden. Ambassadepersoneel is meestal niet plaatsgebonden; om de drie jaar vertrekt ook de dossierkennis, merkten ze. Gelukkig heeft Slachtofferhulp nu casemanagers-buitenland.

Het is belangrijk dat die functieplaatsen zo veel mogelijk continueren, zodat de afspraken goed overgebracht worden.

Na het laatste vonnis kwam een heel moeilijke periode. Nu viel er een groot zwart gat. Verena bleek PTSS te hebben ten gevolge van de gebeurtenissen in 2000 en liep vast in haar studie. Ze heeft nu een WaJong uitkering. Onze schoondochter krijgt op dat moment niet voor niets een burn-out. We zijn toen, zo’n drie jaar geleden, zelf naar de weekenden in Doorn geweest. Daar hebben we veel aan gehad. Maar zegt Marjo, dan heb je dit jaar ineens de verdwijning van Lisanne en Kris in Panama. Dan blijkt dat het eelt op je ziel flinterdun is. Een vergelijkbaar proces van hoop en vrees brengt het gezin weer van stuk. Daar bovenop komt dan nog een keer het ongeval met de MH17 en het lijkt of we weer aan het begin van ons eigen proces staan.

Gelukkig zien we dat, bij Suzanne en Kris, maar zeker nu bij de MH17 slachtoffers, geen moeite te veel is. Marechaussees vliegen af en aan. Buitenlandse Zaken en Hulpverleningsorganisaties is niets te veel. En terecht, het is nogal wat, wat hier gebeurd is. Dit vraagt ook om een gigantische inzet. Maar het lijkt ineens als iets zo vanzelfsprekend. En als eenling hebben wij dit zeker niet zo mogen ervaren; alle hulp en medewerking ten spijt! En met ons vele anderen die als enkeling in zo’n catastrofale buitenlandse toestand belandden. Hopelijk mogen deze ervaringen toch leiden tot een toepasbare ondersteuning voor iedereen? Ik ga er vanuit dat elke instantie die hier bij betrokken is, dit tot standaard verheft en borgt. Om dat te verwezenlijken zullen zeker nog de nodige inspanningen gedaan moeten worden. Kijk naar de EU richtlijn: ‘dat slachtoffers van strafbare feiten straks in alle EU-lidstaten passende informatie en bescherming krijgen’. De Searles gaan ervan uit dat Nederland die opvatting alleen deelt wanneer het om incidenten in de EU gaat. Alsof er buiten de EU geen boze wereld bestaat. We hopen dat straks, daar waar de misdaad plaatsvindt, het geen verschil maar zal uitmaken bij hulp aan slachtoffers en nabestaanden.

Redactie: Allermint een vergrijsd verhaal dus, maar juist heel actueel!

Rien Verbiest

WIJ HERDENKEN IN JANUARI, FEBRUARI EN MAART 2015

<i>Angela Zwaan</i>	* 03-01-1980	† 08-06-2007
<i>Han Zantinge</i>	* 04-01-1966	† 06-04-1997
<i>Pepijn Zegers</i>	* 07-01-2004	† 24-02-2008
<i>Reinier Verbiest</i>	* 09-01-1969	† 19-10-1994
<i>Serge Heederik</i>	* 13-01-1971	† 25-05-1996
<i>Helen Saarloos</i>	* 26-01-1970	† 06-02-1999
<i>Gonda Drent</i>	* 27-01-1966	† 12-12-1996
<i>Benjamin Bogaard</i>	* 29-01-1979	† 31-08-1996
<i>Simone van Kleeff</i>	* 30-01-1974	† 25-06-2005
<i>Alexander dalla Croce</i>	* 01-02-1976	† 17-10-1998
<i>Melanie Sijbers</i>	* 04-02-1991	† 07-09-2006
<i>Pascal Keijzer</i>	* 07-02-1991	† 30-04-2007
<i>Nienke Hehir</i>	* 08-02-1987	† 06-05-2011
<i>Wim Ender</i>	* 10-02-1964	† 28-03-1995
<i>John Kleimeer</i>	* 16-02-1961	† 21-08-2003
<i>Bert Bons</i>	* 17-02-1969	† 24-01-1996
<i>Koen Buitelaar</i>	* 17-02-1988	† 07-03-2010
<i>Tessa Klaver</i>	* 17-02-1988	† 24-04-2007
<i>Guillermo Wendel Olymph</i>	* 22-02-1978	† 01-11-2009
<i>Suzanne Wisman</i>	* 23-02-1994	† 12-12-2006
<i>Brenda Searle</i>	* 24-02-1973	† 05-09-2000
<i>Sjoerd Rutten</i>	* 27-02-1990	† 12-11-2007
<i>Shirley Hereijgers</i>	* 04-03-1978	† 02-05-1997
<i>Natasja Veenman</i>	* 05-03-1971	† 23-04-1997
<i>Maurice Luitwieler</i>	* 08-03-1974	† 20-02-1993
<i>Minke Kleimeer</i>	* 09-03-1993	† 21-08-2003
<i>Erik Jongepier</i>	* 10-03-1977	† 11-04-1999
<i>Joël Bastiaens</i>	* 15-03-1986	† 28-02-2010
<i>Jeroen van Wamel</i>	* 15-03-1978	† 01-11-1996
<i>Judith Lute</i>	* 23-03-1968	† 03-01-1995
<i>Daniël van der Meulen</i>	* 28-03-1972	† 15-01-2000

Angela Zwaan

Han Zantinge

Pepijn Zegers

Reinier Verbiest

Serge Heederik

Helen Saarloos

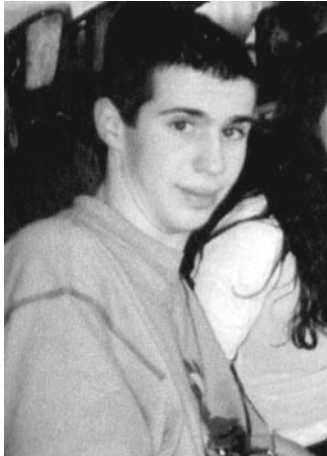
Gonda Drent

Benjamin Boogaard

Simone van Kleeff

Alexander dalla Croce

Melanie Sijbers

Pascal Keijzer

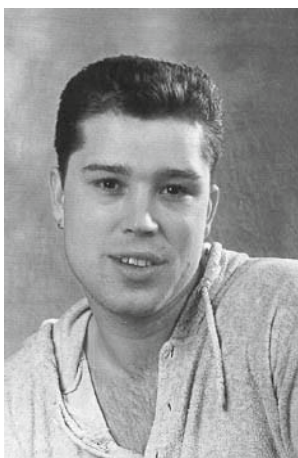
Nienke Hehir

Wim Ender

John Kleimeer

Bert Bons

Koen Buitelaar

Tessa Klaver

Guillermo Wendel Olymph

Suzanne Wisman

Brenda Searle

Sjoerd Rutten

Shirley Hereijgers

Natasja Veenman

Minke Kleimeer

Maurice Luitwieler

Erik Jongepier

Joël Bastiaens

Jeroen van Wamel

Judith Lute

Daniël van der Meulen

*In het moeras van mijn herinnering
ligt in gestolde tijd
jouw lief gezicht je zachte lichaam
ik raakte je zo intens kwijt*

HET ALTAARTJE VAN.....

Brenda Searle

‘Mijn altaartje’, is in de hoek van de kamer op een kastje. Alleen maar bedoeld als plekje. Toen Rien op bezoek kwam om over Brenda te praten wilde hij ook graag wat over ons ‘altaartje’ schrijven. Dat hoekje voor Brenda hoort zo bij ons, we hebben in iedere zitkamer een plekje voor haar, met dierbare herinneringen, haar foto steeds in het zicht. Maar altaartje, nee, zo noem ik het niet. Ik zou haast een nieuwe rubriek voor willen stellen: waar denk je het liefst aan je zoon of dochter? Bij een grafsteen die met zoveel zorg, dankbaarheid en liefde is uitgezocht, een roodborstje dat daar steeds op bezoek komt als je aan haar denkt? Een favoriete wandeling vol lieve herinneringen? Een moderne engel in spijkerbroek met mobiele telefoon die sinds kort op de Sint Jan Kathedraal in Den Bosch staat?

Maar het zou voor de rubriek” ons altaartje” zijn. Het is begonnen toen Brenda vermist werd, en we in Mexico door de detective werden meegenomen naar een Indiaanse Wijze Vrouw. Ze had een soort winkel, kende dit barre land en iedereen erin als geen ander. We moesten een foto van Brenda inleveren, dat werd de bekende poster die we al overal ophingen. Die zette ze in haar originele Maya woning op een soort altaartje, inderdaad, met een kaars en een glas water. Dat moesten wij ook doen, en dan zou na zeven dagen bericht komen. Ik kende geen woord van de Maya taal, zij geen Nederlands, maar toen ze me omhelsde werd al heel duidelijk dat Brenda

dood was. De hele familie en vriendenkring zette water klaar, stak een kaars aan bij een foto. Een noveen is voor katholieken een begrip. Maar er kwam geen bericht. De kaars werd groter en groter, het glas water een hele vaas en daar bracht men bloemen voor mee. Voor Brenda’s verjaardag, vijf maanden later, kregen we van de burens een mooi olielampje, dat nog iedere dag brandt. Brenda’s didgeridoo en boemerang, meegebracht uit Australië kwamen erbij. De boemerang, we hoopten zo dat zij ook bij ons terugkwam. De didgeridoo is een muziekinstrument te horen over lange afstanden, Brenda kon er geluid uit krijgen. Ze was dan ook een heel goede saxofoniste. Hoorde zij ons? De mediafoto werd aangevuld met een foto op Schiphol, waar ze naar de hele vriendengroep zwaait en ”tot ziens” roept. De giraffen uit Zuid-Afrika, wat ons een gevaarlijke reis had geleken, en die er zo relaxed bij zitten. Een foto van haar reis naar Nieuw Zeeland. Het plekje groeide uit. De felicitatie die ge-e-maïld werd na haar verdwijning, waardoor we toch hoop kregen, maar die aangevraagd bleek voor haar vertrek. Lieve kaarten, nog lievere kadootjes, zeker toen ze vermoord gevonden werd. Haar eigen souvenirs, nadat we haar flat leeg moesten ruimen. Een heel nieuwe collectie, we wisselen vaak. Iedereen leefde zo mee, en dat doet goed. We mogen niet meer “dank je wel” zeggen, ook die brief staat er bij. Alleen nog thee met cake en knuffels geven aan al Brenda’s lieve vrienden, en daar denken we aan. Aan Brenda en aan alle lieve mensen om haar heen. Iedere keer als we opkijken.....

Marjo en Geoff Searle

(Apollinaris)

Kom naar de rand

*En de meester zei:
‘kom naar de rand’.*

*‘Dat kunnen we niet, we zijn bang’.
‘Kom naar de rand’.*

*Dat kunnen we niet, dan vallen we er af’.
‘Kom naar de rand’.*

En ze kwamen.

En hij gaf ze een duw.

En ze vlogen

TWINTIG JAAR ALWEER

Negentien oktober 1994, leeft als de dag van gisteren, diep in mijn geheugen gegrift. Het is inmiddels alweer twintig jaar geleden dat Reinier door een zelfmoordenaar van Hamas, met 21 andere mensen werd omgebracht.

Ik was dus de 19e al vroeg op het kerkhof te vinden. Het graf moet toch aan kant worden gebracht, het moet er netjes uitzien voor alle 'gasten'. Dus met een harkje en zo ben ik - zeker op een dergelijke dag- druk in de weer.

Zonder te schrikken, maar bijna achteloos wuif ik een kikker weg die plotseling tussen de buxus op het graf tevoorschijn komt. Hij springt nauwelijks op en gaat aan de andere kant van het graf onder wat buxusplantjes zitten.

[Van het begin af aan heb ik op Reiniers graf een vorm van kandelaar (5-armige chanoekia) van buxus geplant]

Als ik aan de ene kant klaar ben, verander ik van zijde. Ik ga aan de andere kant beginnen en de kikker schuift nu onder een bloembak waar hij net onder past. Nu pas reageer ik eigenlijk...een kikker die niet echt weg springt? 'Ben je me aan het plagen Reinier', vraag ik terloops. De kikker blijft me strak en, naar mijn gevoel, trouw aankijken. Daarop besluit ik mijn gesprek te vervolgen. Je kent dat wel...dat je hem nog steeds mist, ook al is het dan twintig jaar geleden. Dat ik nog steeds van hem houd en benieuwd zou zijn naar zijn gezinnetje, als ons dit allemaal niet was overkomen. Wat hij als vent van het leven gemaakt zou hebben, enz. enz. Onder het gesprek was ik rustig doorgegaan met het harken en had ik mijn andere hand intussen vol met dennennaalden en dergelijke, terwijl de kikker onbewogen mijn verrichtingen volgde. Ik stond op en liep rustig naar de andere kant van het pad om het afval weg te gooien. Terug gekomen (nauwelijks tien seconden later) zie ik niets meer onder de bloembak, niets meer onder de buxusplantjes, niets meer op het graf. Gewoon weg!

's Avonds in mijn bed, draai ik de hele film nog even voor me af. Toevallig hè? Niet dus! Een glanzend groene kikker, terwijl het kerkhof midden in een soort bos ligt. Daar komen hooguit alleen bruine kikkers voor. Alhoewel bruine kikkers ook erg groen genuanceerd kunnen zijn. Maar deze was diep glanzend groen, zo mooi! Hoe kan het ook anders, denk ik dan, het was ook een mooie jongen.

De andere dag breng ik nog een bosje rozen naar zijn graf. Ook om te inspecteren wie, en hoeveel gevolg er is gekomen op zijn sterfdag. Voor het eerst bemerk ik echter...niets. Er is kennelijk niemand geweest. Niets herinnert aan een bezoeker, aan enige aandacht voor Reinier. Toch jammer denk ik dan, alhoewel het me sterkt om zijn graf, zijn sterfdag en zijn herinnering in ere te houden.

Ik kan de slaap niet echt vatten. Keer op keer zie ik die kikker, en dan weer het onbezochte graf. Een gedicht komt bij me boven... 'streep hun naam niet door'. Daar moet ik nog wat mee...als ik nu maar zou kunnen slapen.

Streep hun naam niet door

*Streep hun naam niet door
al zijn zij tot stof vergaan*

*Streep hun naam niet door
alsof ze nooit hebben bestaan*

*'t Liefste wat ik heb bezeten
't toekomstbeeld van mijn bestaan*

*Vraag me niet om dat te vergeten
en gewoon weer door te gaan*

*Want ik wil weer verder leven
maar ik weet niet hoe dat moet*

*'k Hoor bij hen die achterblijven
overleven dat vergt veel moed*

*Streep daarom hun naam niet door
noem hun naam en laat me weten*

*Dat ook jij niet zult vergeten
zo alleen kan ik verder gaan*

Gery den Otter

Na enig speurwerk kom ik in contact met de maakster van dit prachtige gedicht: Mevrouw **Gery den Otter**. Gery laat mij op mijn vraag haar te mogen interviewen het volgende weten:

“Hallo Rien,

Dank voor je berichtje en hierbij wat meer informatie over het gedicht. Het gedicht is inmiddels al erg oud.

In 1983 verdronk onze jongste zoon Ernest in de Zaan. Hij was toen ruim 7 jaar oud en zat in groep 3 van de basisschool.

Vanaf het begin hebben wij altijd over hem en het verdriet over zijn dood gesproken. En gemerkt hoe moeilijk mensen dat vaak vonden. Verbazingwekkend hoe mensen dan kans zien snel van onderwerp te veranderen. Nu hebben wij daar alle begrip voor en snappen wij best dat het moeilijk is. Maar we proberen toch steeds uit te leggen en uit te dragen dat erover praten voor alle partijen prettig is. Ouders zelf willen horen dat hun kind niet ook figuurlijk van de aardbodem 'verdwenen' is en omstanders hoeven niet bang te zijn dat ze zich 'verspreken'. Uiteraard is het begrip er nu wel, maar vlak na de dood van Ernest uiteraard niet.

Het gedicht is ontstaan nadat ik bij kennissen op de verjaardagskalender, die in de wc hing, zag dat de naam van Ernest was doorgestreept. Ik heb me daar toen boos over gemaakt en het gedichtje geschreven.

Kennelijk raakte dat veel mensen, want sindsdien zie ik het, ook na jaren, regelmatig ergens terug. Het hangt bij het monument van de Bijlmerramp en op een paar scholen, die helaas te maken hebben gehad met de dood van een leerling, etc.

Dit is even in het kort de achtergrond.

Ik ben zelf jaren actief geweest in de Vereniging Ouders van een Overleden Kind, en in het verleden heb ik talloze interviews gegeven, mijn verhaal gedaan voor de radio, kranten en tijdschriften, etc. Nu ligt die tijd echt achter me.

Uiteraard heb ik er geen enkel bezwaar tegen als je mijn gedicht in de Cocon wilt publiceren en daarbij in het kort de achtergrond vermeldt. Ik wens jullie allen veel sterkte en overlevingskracht toe.

Een vriendelijke groet, Gery”

Redactie: Lieve Gery, bijzonder dank voor je uitleg en nog meer voor de kracht die je indertijd hebt verzameld wat tot dit prachtige gedicht heeft geleid. Bravo!

Rien Verbiest

VLINDERWEETJES 4

Vlinderparadijs Sint-Pietersberg

Een oogverblindende gigant fladdert door het luchtruim. Het is de koninginnenpage, de grootste vlinder van ons land. Zeldzaam in Nederland, maar een vaste zomergast op de Sint-Pietersberg bij Maastricht. Al sinds de Romeinen wordt hier mergel gewonnen. Maar in 2018 houdt dat echt op. De berg wordt dan volledig overgedragen aan de natuur. De kleurrijke *koninginnenpage* wordt maar liefst 7,5 cm groot. De jonge rupsen van de majestueuze vlinder lijken op vogelpoepjes. Slim want geen enkele rover eet vogelpoep.

Natuurmonumenten, Puur natuur 1&2 – 2013

Vlinder

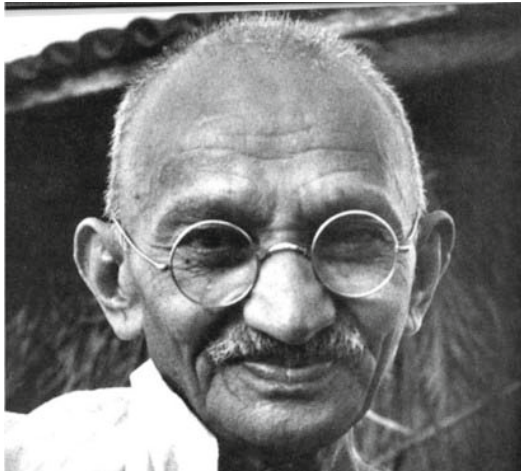
*Als een vlinder zo vrij
zwevend in de wind
opzoek naar rozenblaadjes
dat hem aan de aarde bindt*

*hij fladdert in de hemel
richting noord en richting zuid
opzoek naar rozenblaadjes
voor zijn vlinderbruid*

*helemaal alleen
denkend aan die vlinder
voel ik me bevrijd
want mijn gedachten zijn daarginder*

*met de dood om de hoek
opzoek naar rozenblaadjes
vliegt de vlinder door de hemel
waar hij vrij is.*

WAS HET DAT WAARD? (3)

Mohandas Gandhi, † 30 januari 1948

Mahatma Gandhi werd geboren als Mohandas Karamchand Gandhi in Porbandar, India. Hij groeide op in een hindoeïstisch milieu en was afkomstig uit een hoge kaste. India maakte in die tijd nog deel uit van het Britse Rijk. Zijn achtergrond en zijn ervaringen, opgedaan tijdens zijn studie en in het begin van zijn carrière, bepaalden zijn levensdoel: opkomen voor de mens en zijn rechten. De tegenstand die hij daarmee creëerde werd hem uiteindelijk fataal.

Mahatma Gandhi werd geboren op 2 oktober 1869. De naam Mahatma is een ere naam en betekent: *man van verheven ziel*. Gandhi werd opgevoed met het principe *Ahimsa*, waarbij gestreefd wordt om andere levende wezens geen pijn te doen. Vanuit het *Ahimsa* principe werd Gandhi vreedzaam en menslievend opgevoed en was daarmee ook overtuigend vegetariër.

Kinderhuwelijken waren gebruikelijk in India rond de eeuwwisseling en toen hij dertien jaar oud was, in 1882, werd hij uitgehuwelijkt aan Kasturba Makharji met wie hij vier kinderen kreeg. Toen Gandhi negentien jaar was en studeerde aan de universiteit van Bombay, kreeg hij de mogelijkheid om te vertrekken naar Engeland om een onderdeel van zijn studie rechten te doen aan het University College in London. Hij vond die periode in zijn leven echter zwaar, omdat het moeilijk was om in die tijd vegetariër te zijn in Engeland en daarnaast stoorde het overmatig alcoholgebruik van de overige studenten hem.

Na zijn studie in 1893, wilde een islamitische firma hem als hun advocaat voor een jaar uitzenden naar Zuid-Afrika. In die tijd woonde daar een grote Indiase bevolkingsgroep. Deze periode was zeer belangrijk voor het verdere verloop van zijn leven en hij ontpopte zich tot een prominent leider van de Anti-Apartheid beweging, waardoor de politieke ideeën van Gandhi vorm begonnen te krijgen.

In Afrika had Gandhi voor zichzelf een eenvoudige opdracht, namelijk de rechtszaken winnen, geld verdienen en een begin maken met zijn carrière. Maar zo eenvoudig was het niet. Hij kreeg te maken met de apartheid. Hij werd 'koelie' genoemd, wat 'lastdrager' betekent. Ook zag Gandhi de gescheiden werelden tussen de blanken en de kleurlingen. Het verbaasde hem hoe de kleurlingen zich neerlegden bij de apartheidspolitiek, en dat ze ook onderling wedijverden om de status van de blanke te benaderen. Voor een proces moest hij naar Pretoria, de hoofdstad van Transvaal. De firma in Durban reserveerde een eersteklas ticket voor Gandhi voor de nachttrein. Onderweg kwam een blanke de coupé in. Hij liep weg en kwam weer terug met spoorwegbeambten, die Gandhi sommeerden om te verhuizen naar de derde klas. Gandhi protesteerde, hij had een kaartje voor de eerste klas. Dat maakte niets uit, volgens de beambten moest hij weg. Maar Gandhi bleef zitten. Daarop werd een politieagent opgeroepen die Gandhi en zijn bagage meenam. De agent wees hem op de mogelijkheid om derde klas te reizen, maar Gandhi koos er voor om in de wachtkamer te blijven zitten. Het was een koude avond. De hele nacht heeft hij zitten wachten en piekeren. Moest hij wel in Zuid-Afrika blijven en deze vernederingen tolereren? Of moest hij gewoonweg zijn werk doen, de rechtszaken winnen, geld verdienen en glansrijk terugkeren naar India? Of was het zijn plicht het rassenvooroordeel te bestrijden? Een week later riep Gandhi, pas vierentwintig jaar, alle Indiërs in Pretoria op voor een bijeenkomst. Hij wilde met hen praten over de omstandigheden waarin ze leefden. En zijn levenslange strijd tegen onrecht en onmenselijkheid was begonnen. Jaren later vertelde Gandhi dat die nachtelijke ervaring een van de belangrijkste momenten uit zijn leven was. Het was een ommekeer in zijn denken.

In 1915 kwam Mahatma Gandhi terug in India. Eenmaal terug zette hij de strijd tegen racisme en ongelijkheid voort op een onconventionele manier. Door het uitvoeren van protesten zonder het gebruik van geweld, kreeg Gandhi bijna het hele volk achter zich. Zijn proteststrijd van burgerlijke ongehoorzaamheid was gericht tegen de Engelse overheersing van India. In de jaren dertig en veertig werd Gandhi verschillende keren gevangen gezet, waardoor hij uit protest een aantal keer in hongerstaking ging.

Maar naast de onafhankelijkheidsstrijd, was er nog een probleem dat de kop op begon te steken in het India aan het begin van de twintigste eeuw. Al in 1905 wilden de Britten India bestuurlijk opdelen in een Hindoeïstisch westelijk en een islamitisch oostelijk deel. De deling werd op 12 december 1911 weer ongedaan gemaakt, maar had een blijvende invloed op het nationalisme. Dat leidde tot grote spanningen in Bengalen. Aanvankelijk steunden de Moslims Gandhi, die streefde naar een onafhankelijke staat India. Hij spande zich in voor verzoening tussen hindoes en moslims. Maar in de jaren dertig veranderde dit doordat de moslims vreesden dat zij ook in een onafhankelijk India het onderspit zouden delven. De moslimminderheid wilde een afzonderlijk land. Maar Gandhi streefde juist naar eenheid en na de Tweede Wereldoorlog probeerde hij deze eenheid tussen moslims en hindoes te bewaren en de bloedige confrontaties bij de deling van het subcontinent te voorkomen. Maar het mocht niet baten. Op hetzelfde moment dat India werd geboren, op 15 augustus 1947, werd ook Pakistan een nieuwe staat. Gandhi vierde de onafhankelijkheid niet, maar treurde om de verdeling en probeerde een oplossing te vinden voor het geweld tussen beide groeperingen.

Naast vrienden had Gandhi tijdens zijn jarenlange strijd ook vijanden gemaakt. Eén van zijn grootste tegenstanders was de extremistische Hindoe Nuthuram Godse (1910-1949). Hij was de leider van een samenzwering van zeven mannen. Hij was van mening dat een aanslag door meerdere mannen de grootste kans van slagen had. Een eerste poging mislukte omdat de twee te gebruiken pistolen weigerden en onbruikbaar bleken. Bij een tweede poging werden explosieven gebruikt. Een muur in de omgeving van Gandhi werd opgeblazen maar Gandhi bleef ongedeerd en

liet zich ook niet van de wijs brengen en ging door met bidden nadat hij de woorden sprak: "Als wij nu al om niets in paniek raken, hoe moet het dan als er echt iets gebeurt?" Een enkeling van de groep werd gearresteerd maar de meesten wisten te ontkomen.

Door de aanslag was Gandhi gewaarschuwd, maar hij nam geen verdere beveiligingsmaatregelen. Korte tijd voor zijn dood zou hij gezegd hebben: "Als de kogel van een moordenaar een einde aan mijn leven maakt, vind ik het best." Tien dagen na de eerste aanslag, op 30 januari 1948, probeerde Godse het nog een keer. Gandhi bracht de hele dag door met gesprekken en gebeden. Nadat hij de avondmaaltijd genuttigd had, ging hij op weg naar een gebedsbijeenkomst. Godse besloot dat het moment was aangebroken. Voordat iemand er erg in had, wierp hij zich op de grond en schoot met zijn pistool op Gandhi. Hij werd twee keer in zijn borst en eenmaal in zijn buik getroffen. Gandhi zakte daarna in elkaar en maakte een laatste gebaar van vergeving naar zijn moordenaar.

De dader werd onmiddellijk opgepakt en weggeleid. Het proces tegen de samenzweerders duurde ruim acht maanden. Van de groep werd er één tot zeven jaar gevangenisstraf veroordeeld, vier andere samenzweerders kregen levenslang en de extremistische hindoe Godse en zijn rechterhand werden ter dood veroordeeld. Op 15 november werden ze naar de galg geleid en opgehangen voor de moord op Mahatma Gandhi.

Info uit: <http://www.isgeschiedenis.nl>
<http://www.yogaenkanker.nl/wp-content/uploads/2010/08/Prana-artikel-dec.2010-.pdf>

Mahatma Gandhi:

"Er is een groter gerechtshof dan alle bestaande rechtbanken en dat is het gerechtshof van het geweten".

"De mens is dan pas mens als hij tot zelfbeheersing in staat is en eigenlijk pas dan wanneer hij haar in praktijk brengt".

PELGRIMAGE 6 (einde)

In de septemberuitgave van 2013 zijn we begonnen met een zoektocht naar de betekenis en de gebruiken van ‘het ALTAARTJE’. Dit is ingegeven om de ‘gedenkplek’ van onze geliefden wellicht een andere naam te geven. Met deze laatste aflevering zijn we gekomen aan wat bijzondere creaties.

Mineraal altaar

De Wieliczka zoutmijn in de buurt van Krakow is in 1978 ingeschreven als een van de eerste UNESCO Werelderfgoedlocaties. Deze geweldige zoutmijn met 300 kilometer galerijen met beroemde kunstwerken, altaren en beelden gebeeldhouwd in zout, stamt uit de 13e eeuw. In de mijn is sinds het ontstaan tot nu (2007) continu gewerkt. De Wieliczka zoutmijn is een unieke toeristische attractie – als een enorme ondergrondse stad. Uit de koninklijke zoutmijn is in de 700 jaar gebruik een labyrint van tunnels, putten en kamers, met prachtige kapellen en ondergrondse meren ontstaan. Alles is met de hand uitgehouwen uit zout. De ondergrondse kathedraal van Wieliczka heeft zelfs kroonluchters van zout. De muren zijn bedekt met beelden van heiligen en scènes uit de bijbel.

Wilisca zoutmijn, Krakow, Polen

De historische zoutmijn heeft negen niveaus tot een diepte van 327m en is meer dan 300 km lang. Wieliczka heeft 2.040 kamers verbonden door 200 km passages. Om op het eerste 150-meter niveau van de mijn te komen moeten bezoekers een houten trap van ongeveer 400 treden afdalen.

Het blijkt dus dat de mens overal en zowel in zijn werk- als in privé-tijd, de behoefte heeft om het ‘goddelijke’ te eren en daarmee ook een bepaalde mate van dankbaarheid te tonen.

Draagaltaar

Algemene benaming voor een altaar, dat is teruggebracht tot zijn essentie. Ingelegd in een doos, een kast of een kist, konden kelk en relikwieën worden gezet bij een misviering door een priester op reis. Dit is in gebruik geweest in de middeleeuwen, in de schuilkerk-periode, bij missieactiviteiten of in het leger. Ook tegenwoordig wordt wel door reizigers die iets dierbaars willen meenemen een dergelijk ‘altaartje’ als kleinood benut.

Domkammer, Munster 11./12. Jahrhundert

Resumé

In onze vorige afleveringen hebben we gelezen dat er verschillende betekenissen aan het altaar worden gegeven. Dit uit de achtergrond van cultuur, religie en gebruik. Onder andere hebben we het navolgende meegekregen:

- Het eren van je geliefde biedt een roulerende energie en bescherming aan;
- Het altaar dient als referentiepunt om wijsheid, liefde en mededogen te ontwikkelen;
- Door het markeren van een naam en/of doel wordt daarmee dankbaarheid uitgedrukt;
- Vanuit je diepste gevoelens (je ziel) kunnen bijzondere creaties naar voren komen;
- Het altaar heeft door de eeuwen heen zijn bestaan gerechtvaardigd.

Conclusie

De naam ‘Altaar’ voor het plekje dat wij hebben ingericht om onze geliefden te eren en te herdenken, mag over alle continenten als bekend worden verondersteld.

De inrichting ervan is vaak gebonden aan de plek zelf, het geloof, de creatieve vermogens en de status van degene die er geëerd wordt. Maar duidelijk is wel dat de creator van de plek het met ziel en zaligheid inricht en dat het tot diep in de ziel van een intense waarde is. Dus houden zo!

Rien Verbiest

GEHEIMEN MEE IN HET GRAF

Overlijdt de verdachte, dan stopt de vervolging. Rechercheurs van de forensische opsporing Midden-Nederland pleiten voor ruimere regelgeving voor DNA-onderzoek bij overledenen. Onder andere bij zelfdoding.

De zaak Arthur Ghurahoo staat bij velen in het geheugen gegrift, alleen al door de bijzondere manier waarop deze tot een ontknoping kwam. De elfjarige Arthur uit Utrecht wordt op zondagavond 4 mei 1986 door zijn ouders als vermist opgegeven. Anderhalf uur later wordt zijn lichaam gevonden. Arthur is vermoord. Op zijn kleding worden spermasporen aangetroffen. Intensief rechercheonderzoek geeft geen zicht op een concrete verdachte en ook de twee keren dat de zaak als cold case nader wordt onderzocht brengen geen oplossing. Negentien lange jaren gaan voorbij.

De doorbraak komt in de zomer van 2005. Het cold case team schakelt een gedragsdeskundige in, die de mogelijkheid oppert dat de dader door angst of schuldgevoel –en door de druk van de hernieuwde mediaaandacht- mogelijk een einde aan zijn leven zal maken. Vanaf dat moment houdt de politie alle zelfdodingen scherp in de gaten, om te kijken of de suïcideplegers passen in het daderprofiel. In augustus werpt de 54-jarige J.L. uit M. zich voor de trein. Een adjunct-directeur van een basisschool en populair jeugdvoetbaltrainer was vlak daarvoor vrijgelaten uit voorlopige hechtenis. De politie had hem aangehouden op verdenking van het sturen van seksueel getinte e-mails naar jeugdleden van de voetbalclub. Het was de eerste keer dat hij met de politie in aanraking kwam. Omdat L. inmiddels gecremeerd is, kan geen DNA meer worden afgenomen. Maar op de spoorrails treft de recherche nog wat bloed aan. Dat DNA-profiel matcht, met het op de kleding van Arthur gevonden spermaspoor. En ook met het DNA uit de bewaarde sporen van een verkrachting van een ander jongetje in 1983. Voor alle zekerheid wordt besloten tot een verwantschapsonderzoek. De familie van L.

werkt daaraan mee. Dan, eindelijk staat vast dat J.L. de man is naar wie zo lang is gezocht.

Zo heeft in de zaak Arthur het DNA van een overledene gezorgd voor een doorbraak. Aan de onzekerheid van de familie Ghuahoo is een eind gekomen en verdere opsporing van een onbekende dader gestaakt. Zonder DNA-onderzoek was het gruwelijke geheim in het graf verdwenen. Zulke zaken doen de vraag rijzen hoe te handelen als een verdachte is overleden voordat zijn DNA is afgenomen. En wat te doen als iemand pas als verdachte in beeld komt nadat hij is overleden. Art 69 van het Wetboek van Strafrecht bepaalt dat het recht tot strafvordering vervalt door de dood van de verdachte. Maar dit betekent niet dat alle opsporingshandelingen gestaakt moeten worden, aldus rechercheurs van het forensische opsporing Midden-Nederland: ‘naar aanleiding van de Arthur-zaak laaide de discussie op over de mogelijkheid van DNA-onderzoek bij overleden verdachten’. [...]

Het college van Procureurs-generaal reageerde als volgt op dit onderwerp:

“Het College van procureurs-generaal is van oordeel dat de beslissing om wel of niet celmateriaal bij iemand af te nemen na een niet-natuurlijk overlijden, sterk wordt bepaald door de precieze omstandigheden in de casus. Er moet bovendien sprake zijn van een aantoonbaar strafvorderlijk belang. Het recht op onaantastbaarheid van het lichaam eindigt immers niet op het moment van iemands overlijden en een officier van justitie kan niet zonder meer het stoffelijk overschot in beslag nemen en opdracht geven daarvan celmateriaal te laten afnemen. De officier van justitie dient in ieder individueel geval een goede afweging te maken. Het voorgaande maakt duidelijk dat de beslissing om wel of niet celmateriaal bij iemand af te nemen na een niet-natuurlijk overlijden, sterk wordt bepaald door de precieze omstandigheden van het geval en dus sterk casusafhankelijk is.”

Politieblad Blauw, nr.9, 25 oktober 2014

Steeds meer moorden niet ontdekt?

De kwaliteit van de gerechtelijke secties in Nederland staat al jaren ter discussie. Regelmatig worden ook door deskundigen grote vraagtekens gezet bij de kwaliteit van de pathologen die in dienst zijn van het NFI.

We kennen zelf voldoende zaken waarbij de uitslag van de sectie zodanig was dat er buiten het NFI niemand was te vinden die het oordeel van de patholoog deelde.

Maar naast de kwaliteit van de uitgevoerde secties is er, zo blijkt uit een artikel in De Telegraaf van vandaag, nu ook een probleem met de kwantiteit. In gewoon Nederlands betekent dit dat er steeds minder gerechtelijke secties in Nederland plaatsvinden, niet omdat er steeds minder zaken zijn die in aanmerking komen voor een sectie maar omdat er moet worden bezuinigd. Volgens De Telegraaf is het aantal door justitie aangevraagde autopsies in de afgelopen jaren bijna gehalveerd.

Geschat wordt dat er per jaar minimaal 5000 niet-natuurlijke overlijdens zijn en in nog geen 300 gevallen daarvan volgt er een sectie. Het getal van 5000 is trouwens niet eens een hard getal, want niemand weet hoeveel overlijdens er jaarlijks ten onrechte als natuurlijk of als ongeval worden bestempeld. Een rapportage in Brandpunt liet immers recent zien dat ook de kwaliteit van de schouwartsen in Nederland sterk te wensen overlaat.

Als je dan bedenkt dat er ook over de kwaliteit van het politiewerk in dit soort zaken nogal eens wat te zeggen valt, we hebben voorbeelden genoeg, dan hoef je geen doemdenker te zijn om door te hebben dat er in Nederland jaarlijks nogal wat moorden onontdekt blijven en dat de daders er dus straffeloos mee weg komen.

Als je in Nederland iemand om het leven brengt, anders dan door het gebruik van een vuurwapen of een slag- of steekwapen, want dan kan zelfs een blinde zien dat er geen sprake is van een natuurlijke dood, dan maak je een goede kans dat de zaak als een natuurlijk overlijden, zelfmoord of een ongeval wordt afgedaan. Behalve natuurlijk als de overledene een bekende oud-politica is, dan gelden andere regels. Dan wordt wel alles in het werk gesteld om de waarheid te vinden.

Daar is op zich niets mis mee, de nabestaanden hebben daar recht op. Maar dat zou ook moeten gelden voor alle andere nabestaanden. In Nederland zijn we toch allemaal gelijk?

Waarheidsbevinding:
<http://www.waarheidsvinding.com/>

'CONTACT WERKT VAAK HELEND'

*Het is 27 september 2014 en een zonnige ochtend in Almere. Het mooie weer verraadt niet dat het voor een aantal mensen een spannende dag is. Vandaag bezoeken zo'n dertig slachtoffers en nabestaanden van geweldsdelicten de bijeenkomst in de **Oostvaarderskliniek**, georganiseerd door de afdeling Corporate Communicatie van DJI in samenspraak met Slachtofferhulp Nederland en de Federatie Nabestaanden Geweldsslachtoffers.*

Op 1 januari 2011 is de Wet Versterking Positie slachtoffer in het strafproces in werking getreden. Staatssecretaris Teeven wil de positie van slachtoffers in het strafproces verbeteren. Door deze wet is het slachtoffer een zelfstandige procesdeelnemer in het strafrecht geworden. Ook binnen DJI heeft het slachtofferbeleid een meer prominente rol gekregen.

Maatregel-tbs

De bijeenkomst van vandaag is in Forensisch Psychiatrisch Centrum (FPC) de Oostvaarderskliniek in Almere. Doel is het informeren over hoe DJI de maatregel terbeschikkingstelling (tbs) uitvoert die door de rechter aan een justitiabele wordt opgelegd. In de stilteruimte van de kliniek wordt iedereen verwelkomd door Peter Hennephof, hoofddirecteur DJI en Hendrik-Jan van der Lugt, directeur van FPC de Oostvaarderskliniek. Door de jaloezieën van deze ruimte is er zicht op de binnenplaats van de inrichting. Na een introductie van Hennephof over het slachtofferbeleid binnen DJI, komt Laura Krieckaert aan het woord. Zij is hoofd behandelingen in de Oostvaarderskliniek. Ze vertelt over de behandelmaatregel tbs. Wat houdt deze in? Wat zijn de feiten en cijfers? Maar ook: hoe wordt een verlot van een patiënt ingevuld? Wat komt er allemaal bij kijken?

Risicofactoren

Ook heeft zij het over de terugkeer van een patiënt in de maatschappij. Een belangrijk onderwerp voor aanwezigen in de zaal, dat hoor je aan de stilte die valt. 'Wanneer een patiënt met verlot gaat, gaat daar een heel traject aan vooraf. Het dossier van de patiënt wordt onder de loep genomen en de

risicofactoren worden in kaart gebracht. Ook als het om ongebeleid verlof gaat, houden we de patiënt in de gaten. We moeten weten waar hij is. Van de 70.000 verloven in het jaar 2013 is het 35 keer gebeurd dat een patiënt te laat of niet terugkwam van een verlof’, aldus Krieckaert.

Contact met de dader

Hans van Splunter is maatschappelijk werker bij de Oostvaarderskliniek. Hij vertelt over zijn rol als maatschappelijk werker en zijn ervaringen over het slachtoffer-dadercontact. ‘Sommige slachtoffers voelen de behoefte om de dader te spreken. In samenwerking met de stichting Slachtoffer in Beeld bereiden we deze momenten minutieus voor. Wanneer een patiënt schuldbeust is, is zo’n gesprek beter te realiseren. De zogeheten ‘delict-scenario-procedure’ moet bij de patiënt bekend zijn. Wanneer een patiënt dit zich niet realiseert, kan een dergelijke confrontatie voor het slachtoffer slecht uitpakken. Van tevoren verdiep ik mij eerst in het dossier en richt ik mijn blik op het slachtoffer. De vragen die het slachtoffer aan de patiënt wil stellen, worden vooraf bij ons aangeleverd. Op die manier bereiden we de patiënt voor. Vanuit Slachtoffer in Beeld wordt het contact met de casemanager voorbereid. De resultaten van de meeste slachtoffer-dadercontacten zijn positief. In veel gevallen werkt het contact helend voor het slachtoffer.’

Woonwijk

Na het formele deel van de bijeenkomst volgt voor de bezoekers een korte rondleiding door de kliniek. Niet alle delen zijn toegankelijk, een confrontatie tussen patiënten en de slachtoffers en nabestaanden wil de organisatie vermijden, en daarom zijn er ook foto’s gemaakt van de andere ruimtes om de kliniek goed in beeld te brengen. De meeste algemene ruimten, zoals de sportzaal, een gesprekslokaal en een arbeidsruimte zijn wel te bezichtigen. Op de eerste verdieping van de Oostvaarderskliniek is een panorama uitzicht over de binnenplaats. Hier en daar lopen wat patiënten met hun begeleiders rond. Het is stil achter het dikke glas waar tien paar ogen naar buiten kijken. ‘Gek dat je achter de muren van deze kliniek een woonwijk ziet liggen, waar het leven van alledag plaatsvindt. Het is zoals het is, maar toch blijft het een vreemde gewaarwording.’ zegt een meneer.

Dankbaar

De bijeenkomst wordt afgesloten met een broodje om de opgedane indrukken met elkaar uit te wisselen. Hoewel er niet in alle opzichten begrip is voor het detentiebeleid, zijn de deelnemers dankbaar dat zij een beeld hebben gekregen van het verblijf in een tbs-kliniek en dat zij hun vragen kwijt konden bij de aanwezige experts. ‘We hopen dat we via deze bijeenkomst ons geluid kunnen laten horen,’ zegt een mevrouw. ‘Goede begeleiding is voor ons zo belangrijk. We voelen ons soms als slachtoffer zo ongehoord. Ik hoop dat het in de toekomst nog meer verbeterd kan worden.’

Marieke Maas
Redacteur in- en externe media Corporate
Communicatie, DJI Ministerie van
Veiligheid en Justitie

Mijn hart steekt

*In liefde hoort men te vieren,
te juichen en te dansen.
Maar de liefde heeft mij verwond*

*Ik sta voor een mysterie
mijn denken en weten zijn zonder antwoord.*

*Jouw ziel,
die mijn ziel nog steeds weet te beroeren.
Ook al ben je er niet meer.*

*Ik doe mijn ogen dicht.
En even is het weer zoals toen.
Je kijkt me vanuit het verleden lachend aan.*

*Mijn hart steekt, mijn ogen prikken.
Verdriet wat diep van binnen zit.
Een plek die leeg en stil is.*

*Een plek waar ik bloemen neerzet,
als hulde aan jou.
Want jouw plek is niet leeg, kil of koud.
Naast de bloemen een kaars.
Als symbool van jouw licht dat in mij blijft
schijnen.*

Rob van der Knaap

Bijna 1,1 miljoen misdrijven in 2013

5 november '14. De politie heeft vorig jaar 1,09 miljoen misdrijven geteld. Dat staat in het jaarlijkse rapport Criminaliteit en Rechtshandhaving 2013. Het is een daling vergeleken met de 1,14 miljoen misdrijven van 2012. De 1,09 miljoen misdrijven van 2013 betekenen ook een daling van 17 procent vergeleken met 2007. Het aantal geregistreerde vernielingen en misdrijven tegen de openbare orde en het gezag daalde met 42 procent het sterkst. Het aantal (vuur)wapenmisdrijven nam juist met 10 procent toe. Door de daling is ook het aantal zaken dat voor de rechter komt, afgenomen. Tussen 2007 en 2013 daalde het aantal misdrijfzaken 128.000 naar 92.000.

Financieel toezicht voor jonge crimineel

5 november '14. Staatssecretaris Fred Teeven gaat onderzoeken of jonge criminelen die telkens in herhaling vallen, onder financieel toezicht ofwel curatele moeten worden gesteld. De curatele wordt aanbevolen door Michiel van Nispen van de SP. Jonge veelplegers zouden na vijf vermogensdelicten zeer regelmatig moeten worden gecontroleerd op hun geld en spullen. Als ze niet kunnen aantonen dat ze hun bezittingen netjes hebben verworven, moeten die worden ingenomen. Het idee voor de curatele komt van Ido Weijers, hoogleraar jeugdrechtspleging. Teeven kijkt ook naar de duur van opsluiting van jonge volwassenen. Die moeten snel weer in de samenleving terug, zo is nu de gedachte. Maar dat lijkt niet te werken.

NFI wil bezuinigen met 70 banen

5 november '14. Het Nederlands Forensisch Instituut (NFI) in Den Haag wil 70 van de 550 banen schrappen. Daardoor kan een door de overheid opgelegde bezuiniging van circa 6 miljoen euro worden gehaald.

Het banenverlies gaat niet ten koste van de forensische opsporing, benadrukt het NFI. De banen vervallen bij de ondersteunende diensten. Bovendien wordt het verlies aan arbeidsplaatsen tot 2018 uitgesmeerd, mogelijk door natuurlijk verloop. Bonden, ondernemingsraad en het ministerie moeten nog akkoord gaan.

Meer criminelen praten met justitie

5 november '14. Steeds vaker voorzien criminelen de politie van informatie. Dat blijkt uit meerdere bronnen, waaronder de verklaringen van kroongetuige Fred Ros in het liquidatieproces. Ook in andere zaken delen criminelen geregeld informatie met de Criminele Inlichtingen Eenheid (CIE) van de politie. Vroeger gebeurde dat veel minder vaak; praten met de politie was taboe. En niet alleen is het onder criminelen meer geaccepteerd om zaken te doen met de CIE, ze weten ook van elkaar dat het gebeurt.

Boeven betalen mee aan detentie

6 november '14. Gedetineerden gaan meebetalen aan de kosten die de overheid maakt voor hun opsporing en vervolging en daarnaast moeten ze een eigen bijdrage ophoesten voor hun verblijf in de cel. Minister Ivo Opstelten en staatssecretaris Fred Teeven van Veiligheid en Justitie hebben donderdag twee wetsvoorstellen die dat regelen, naar de Tweede Kamer gestuurd. De maatregelen komen voort uit het regeerakkoord van de VVD/PvdA-coalitie. Betrokkenen krijgen één vast bedrag opgelegd dat ze in zes termijnen mogen betalen of waarvoor ze een individuele regeling kunnen treffen. Daardoor wordt volgens Opstelten en Teeven rekening gehouden met het inkomen van de veroordeelde en hoeft het niet zijn terugkeer in de maatschappij te hinderen. Verder wordt de bijdrage in een inrichting 16 euro per dag, met een maximum van 2 jaar. Dat geldt voor zowel gedetineerden als tbs'ers maar ook voor ouders van jeugdige veroordeelden.

Kind mag weg bij moordende ouder

12 november '14. Kinderen hoeven niet meer verplicht op bezoek bij hun vader of moeder die hun andere ouder heeft vermoord. Dat staat in een wetsvoorstel moeten kinderen soms tegen hun zin op visite in de gevangenis. De kinderrechter moet voortaan beoordelen wat er moet gebeuren, vindt Teeven. Daarbij zal het uitgangspunt zijn dat de moordende ouder geen contact mag hebben met zijn of haar kind(eren). Alleen als dat in het belang van het kind is en als het dat zelf wil, wordt daarvan afgeweken. Het gevangenisbezoek moet gebeuren op aanraden van de Raad voor de Kinderbescherming. Jaarlijks zijn er gemiddeld veertien partnerdodingen in Nederland, waarbij gemiddeld 26 kinderen een ouder verliezen.

Slachtoffers krijgen onbeperkt spreekrecht

13 november 2014. Slachtoffers van ernstige misdrijven mogen straks in de rechtszaal zeggen wat ze willen: wat de straf voor de verdachte in hun visie zou moeten worden bijvoorbeeld. Dit blijkt uit een wetsvoorstel van staatssecretaris Teeven. Tot op heden mogen slachtoffers alleen vertellen wat het misdrijf voor hen persoonlijk betekent. Het spreekrecht wordt nu zo goed als onbeperkt. Het sluit volgens het ministerie van Veiligheid en Justitie aan bij de huidige praktijk. Daarin staan rechters nu al vaak toe dat slachtoffers meer zeggen dan het huidige spreekrecht officieel toelaat.

OPENBAAR MINISTERIE

Oprechte aandacht voor slachtoffers

Geplaatst door: Parket-Generaal (PaG),
Anne Hoeksema, 22 oktober 2014

Op dinsdagmiddag 7 oktober zijn strafrechters en officieren van justitie in de regio Noord-Holland gezamenlijk in gesprek gegaan met slachtoffers van misdrijven. Informeel, open en ongedwongen. De insteek van de middag was niet juridisch, maar had als doel van slachtoffers zelf te horen wat een strafzaak voor hen betekent en welk verschil onze bejegening daarin kan maken.

Na een inleiding van professor Jan van Dijk, hoogleraar victimologie aan de Universiteit Tilburg, stond het gesprek met slachtoffers die middag centraal. Tijdens de rondetafelgesprekken kwam onder andere naar voren dat het voor slachtoffers belangrijk is om neutrale kloppende informatie te ontvangen. Bijvoorbeeld: zeg niet bij een pro-forma zitting 'dat is niet interessant voor u' maar leg uit dat het een korte zitting betreft, zodat het slachtoffer zélf een afweging kan maken om te komen. Of dat het slachtoffer het als ongelijke behandeling ervaart als de rechter tegen de verdachte zegt 'spannend voor u, wilt u een glaasje water' terwijl het slachtoffer bij het voorlezen van zijn slachtofferverklaring dit glaasje water niet krijgt. Het lijken misschien kleine dingen, maar in de beleving van slachtoffers heel belangrijk.

Benieuwd hoe de deelnemende officieren en rechters de middag hebben ervaren? Lees hieronder hun reactie.

"Een unieke ervaring om met zoveel rechters, ovg's en slachtoffers van heel verschillende delicten echt van mens tot mens met elkaar in gesprek te gaan. Als je oog in oog staat met een slachtoffer blijkt telkens weer dat iedereen uniek is en zijn eigen behoeften heeft. Het is onze taak als magistraten daar steeds naar te vragen en niet voor een slachtoffer te denken. Het draait om oprechte aandacht, dat bleek die middag in alle gesprekken. Ik hoop dat we dit kunnen herhalen, ook in andere regio's.

Hier kan geen cursus tegenop." Quote van Jeroen Steenbrink (plv. hoofdofficier Noord-Holland, portefeuillehouder Slachtofferzorg) "Ik vond de bijeenkomst afgelopen dinsdag bijzonder en zeer waardevol. De aanwezige slachtoffers en nabestaanden spraken openhartig over hun ervaringen met de politie, het OM en de rechtbank in hun strafzaken. Dit heeft op mij veel indruk gemaakt. Een van mijn tafelgenoten vatte het samenzijn voor mij heel mooi samen... het gaat om oprechte aandacht.

Oprechte aandacht van ons voor de belangen en emoties van slachtoffers in strafzaken." Quote van Merel Hobbelink (officier van justitie, Noord-Holland).

"Een ervaring om nooit meer te vergeten, heel bijzonder." Quote van Katja van Bijsterveldt (kwaliteitsofficier, Noord-Holland).

"Ik heb de bijeenkomst als heel bijzonder ervaren. De gesprekken kwamen heel makkelijk los en waren erg indringend. Daarnaast was het heel nuttig om feedback te krijgen op de hele rechtsgang. Het blijkt dan vaak om details te gaan die van groot belang zijn voor een slachtoffer. Een fout uitgesproken naam, een ongeïnteresseerde, hangende parketwacht of een slechte geluidsinstallatie. Verder geeft een dergelijke bijeenkomst een menselijk gezicht aan abstracte regels in het strafproces. Dit maakt dat ik, en hopelijk ook mijn collega's, beter doordrongen ben geraakt van nut en noodzaak van bijvoorbeeld een goede bejegening en de meerwaarde die spreekrecht voor slachtoffers kan hebben. Ik vind het heel bijzonder dat zoveel mensen tijd hebben willen vrijmaken om met ons hun ervaringen te delen." Quote van Justus Candido (rechter commissaris Noord-Holland).

Als ik blijf kijken

*Zoals ik altijd heb gekeken
Blijf ik denken
Zoals ik altijd heb gedacht*

*Als ik blijf denken
Zoals ik altijd heb gedacht
Blijf ik geloven
Wat ik altijd heb geloofd*

*Als ik blijf geloven
Wat ik altijd heb geloofd
Blijf ik doen
Zoals ik altijd heb gedaan*

*Als ik blijf doen
Zoals ik altijd heb gedaan
Blijft mij overkomen
Wat mij altijd overkomt*

*Maar als ik mijn ogen sluit
En goed kijk naar binnen
Dan kom ik deze cirkel uit*

En kan ik steeds opnieuw beginnen!

(van de Maya's)

WORDT VERWACHT in de COCON 2015:

In 2015 bestaat de Vereniging Ouders van Vermoorde Kinderen 15 jaar. Vijftien jaar na de oprichting gaan we op zoek naar de mensen van het eerste uur. Wie zijn er indertijd bij betrokken geweest, wat stond hun voor ogen en hoe zien zij het nu: anno 2015? Een terugblik met niet alleen een schouderklop voor wat zij gedaan hebben maar evengoed een moment van bespiegeling van de resultaten. *Wordt vervolgd dus.*

JAARPROGRAMMA 2015 VOVK

Planning lotgenotenbijeenkomsten VOVK 2015

14 februari	Lotgenotenbijeenkomst
25 april	ALV + lotgenotenbijeenkomst
16 mei	Gelegenheid plaatsen naamplaatjes Muur tegen Geweld
27 juni	Familiedag + 4 ^e Lustrum ZOMERVAKANTIE
5 september	Lotgenotenbijeenkomst
19 september	DHG 2015 in Ommen
14 november	Lotgenotenbijeenkomst
12 december	December/herdenkingsbijeenkomst

INHOUD

Van de redactie	Paul Kuiper	1
Van het bestuur	Jan van Kleeff	2
DHG 2014 verslag	Paul Kuiper	3
Het verhaal van		4
- Koen Buitelaar-	Rien Verbiest	
Ieder zijn mening	Paul Kuiper/Wil Vreeburg	7
Leusden: -wandelen, 6 sept.-	Paul Kuiper	8
-reclassering, 8 nov.-	Frank van Dijck	
Het is zo lang geleden		10
-Brenda Searle-	Rien Verbiest	
Wij herdenken.....	Onze kinderen	12
Het altaartje	Marjo en Geoff Searle	17
Kom naar de rand -gedicht-	Apollinaris	
Twintig jaar alweer	Rien Verbiest	18
Streep hun naam niet door -gedicht-	Gery den Otter	19
Vlinderweetjes (4)		
Was het dat waard? - Gandhi-		20
Pelgrimage 6 (einde)	Rien Verbiest	22
Voor u gelezen	Politieblad Blauw	23
	www.waarheidsbevinding.com	24
Contact werkt vaak helend	Marieke Maas IDJ	25
Mijn hart steekt -gedicht-	Rob van der Knaap	
Nieuwsflitsen	- - -	26
Als ik blijf kijken	Maya's	28
Agenda		
Inhoud		--

